

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	25 mei 2023
Voorstelnummer	D615538
Datum raadsvoorstel	28 maart 2023
Portefeuillehouder(s)	Yvonne Roos-Bakker
Commissie	Algemene raadscommissie
Datum commissie	17 mei 2023
Soort agendering	besluitvorming
Agendapunt	
Team	RO - Plannen en Projecten
Opsteller	Herman Geerdes
Datum B&W besluit	11 april 2023
Bijlagen:	Plan van aanpak, begrotingswijziging

Onderwerp : **Vaststellen plan van aanpak Vitale Kernen**

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Het plan van aanpak Vitale Kernen vast te stellen
2. Bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen

Geheimhouding

Geheimhouding Ja Nee

RAADSVORSTEL

INLEIDING

In de raadsvergadering van juli 2022 besloot u tot het niet vaststellen van bestemmingsplan Dorp & Duin, waarin de locaties Egmond-Binnen Zuid en Egmond aan den Hoef Oost werden aangewezen als woningbouwlocaties. Bij de behandeling van het bestemmingsplan in de raad was duidelijk dat de provincie de door de gemeente gekozen route afwees. Via de motie "samen bouwen met de provincie" riep de raad het college op om samen met de provincie te zoeken naar woningbouwmogelijkheden in plaats van de confrontatie aan te gaan.

Als eerste stap in de uitvoering van de motie is in september 2022 is een intentieovereenkomst gesloten tussen ons college van B&W en het college van Gedeputeerde Staten. Daarin is vastgelegd dat gemeente en provincie samen aan de slag gaan met de vraag hoe de leefbaarheid in Egmond-Binnen, Egmond aan den Hoef en Groet kan worden versterkt. Daartoe is dit plan van aanpak opgesteld. De aanpak is gericht op het versterken van de leefbaarheid en vitaliteit in de kernen. Dit start met een brede inventarisatie van de redenen waarom de leefbaarheid onder druk staat en de maatregelen die kunnen bijdragen aan het vergroten van de leefbaarheid. We vragen u het plan van aanpak, wat samen met de provincie is opgesteld, vast te stellen.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

De voorgestelde aanpak is na overleg met de provincie gericht op het versterken van de leefbaarheid en vitaliteit in de kernen. Dat betekent dat er een brede inventarisatie nodig is van de redenen waarom de leefbaarheid onder druk staat en de maatregelen die kunnen bijdragen aan het vergroten van deze leefbaarheid.

In haar omgevingsvisie omschrijft de provincie middels het ontwikkelprincipe "Sterke kernen sterke regio's" hoe de verschillende kernen ten opzichte van elkaar zouden moeten functioneren met als doel de krachtige identiteit die de kernen zo kenmerkt te laten behouden of te ontwikkelen. Als woningbouw als middel wordt ingezet zijn lastige ruimtelijke keuzes nodig, wellicht ook afwijken van bestaand ruimtelijk beleid. Bij die afweging is het van belang de effecten op de leefbaarheid aantoonbaar te hebben en een integrale afweging te kunnen maken.

De aanpak is gericht op het versterken van de leefbaarheid en vitaliteit in de kernen. Dit begint met een brede inventarisatie van de redenen waarom de leefbaarheid onder druk staat. Vervolgens stellen we maatregelen op die kunnen bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid. Het is voor de provincie van belang om ook de beschikbaarheid en bereikbaarheid van voorzieningen en woningen in omliggende dorpen mee te nemen.

We sluiten met dit plan van aanpak aan bij het integraal beleidskader Sociaal Domein. Een van de doelen van dit kader is het versterken van de sociale basis. De sociale basis helpt mensen om zelfredzaam te zijn, hun talenten te ontwikkelen, om veerkrachtiger te zijn en mee te doen in hun omgeving. Onderdeel van deze basis is het versterken van de sociale omgeving. Dit betekent dus dat onze aanpak zich nadrukkelijk niet alleen richt op woningen. De dorpen kennen een rijk verenigingsleven, mensen kijken naar elkaar om door bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te doen. Samen gaan we nog meer werken aan het versterken van het aanbod activiteiten en evenementen gericht op ontmoeting.

De beschikbaarheid van voorzieningen voor inwoners is één van de factoren die bepaalt of inwoners hun leefomgeving als leefbaar beschouwen. Niet alle voorzieningen hoeven in een dorp aanwezig te zijn. Vanuit kostenoverwegingen, maatschappelijke ontwikkelingen of bijvoorbeeld schaalvergroting zien we voorzieningen veranderen. Dit hoeft niet altijd een probleem te zijn. Soms heeft men liever een stevige voorziening een dorp verderop dan een beperkte in het eigen dorp. Dan kan door het aanpakken van de bereikbaarheid een leefbaarheidsprobleem aangepakt worden. De aanpak Sterke Kernen, Sterke Regio's start bij het bepalen van het leefbaarheidsniveau per kern ervan uitgaande dat de grotere kernen een functie vervullen voor de kleinere kernen.

Per kern voeren we het gesprek over leefbaarheid. Het startpunt verschilt hierbij per dorp. In Egmond-Binnen is het gesprek over leefbaarheid al jaren aan de gang. We benutten hier de gegevens die al bekend zijn en doen dus niet alles opnieuw. Voor de andere dorpen zijn minder gegevens beschikbaar. Het bij elkaar brengen van gegevens en onderzoek naar wat we nog niet weten, is het startpunt. Wat vinden we passende definities voor leefbaarheid en vitaliteit per kern? Hoe heeft het voorzieningenniveau zich ontwikkeld? Wat vinden we dat er minimaal (en in welke omvang) in het dorp aanwezig moet zijn? Hoe staat het met de beschikbaarheid van mantelzorgers en vrijwilligers? Wat is de binding van de inwoners met hun dorp. Wat is de absolute en relatieve afstand tot voorzieningen in een andere kern? We brengen het (gewenste) voorzieningenniveau per kern in beeld met de gewenste maatregelen om het voorzieningenniveau duurzaam in stand te houden.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Het plan van aanpak is afgestemd met de provincie. Er wordt binnen de provincie capaciteit vrijgemaakt om deel te nemen aan het projectteam. Vanwege het integrale karakter van het plan zullen verschillende afdelingen worden aangehaakt. De provincie neemt en deel van de kosten van de benodigde externe expertise voor haar rekening.

RISICO'S

Het voorstel kent zijn oorsprong in de zoektocht naar woningbouwlocaties. Woningbouw is niet het startpunt van het proces. De intentieovereenkomst is voortkomen vanuit de behandeling van bestemmingsplan Dorp & Duin. Daarbij is een motie aangenomen om snel met de provincie om tafel te gaan om te komen tot woningbouwlocaties. De provincie wil pas kijken naar woningbouwlocaties als dat een noodzakelijk blijkt voor de leefbaarheid van de dorpen. Dit moet dan ook eerst worden aangetoond. Uitkomst van het proces kan zijn dat er niet gebouwd wordt buiten de contouren.

Als uitvoering van de motie zijn mogelijke woningbouwlocaties in de Egmond-Binnen en Egmond aan den Hoef in kaart gebracht. Afwegingen over locaties komt in het proces aan bod. Op dit moment is deze inventarisatie vertrouwelijk om strategische redenen. De inventarisatie ligt voor raadsleden ter inzage bij de griffie.

FINANCIËN

Voor het proces is een raming opgesteld met een verdeling van de kosten tussen gemeente en provincie. De totale externe kosten bedragen € 80.000,-. Hiervan neemt de provincie €40.000,- voor haar rekening. De gemeentelijke bijdrage bedraagt € 40.000,-. Naast deze bedragen is voor de afronding van het plan van aanpak nog € 6.000,- nodig. Deze kosten dient de gemeente Bergen te dragen. We stellen u voor om € 46.000,- ten laste te brengen van het begrotingssaldo 2023. (Zie bijgevoegde begrotingswijziging in de bijlage.)

Provincie en gemeente zorgen zelf voor de benodigde interne ambtelijke capaciteit.

PARTICIPATIE

De dorpsverenigingen zijn betrokken bij de totstandkoming van het plan van aanpak. Onderdeel hiervan was een gesprek met de gedeputeerde, wethouder en burgemeester. Na vaststelling van het plan wordt in ieder dorp een klankbordgroep geformeerd, bestaande uit leden van de dorpsverenigingen. Deze kan worden aangevuld met andere geïnteresseerden. In de eerste fase zullen zij helpen de vraagstellingen op te stellen en fungeren als vraagbaak voor de projectorganisatie. Na de zomer toetsen we de opbrengst en de mogelijke maatregelen om de leefbaarheid te verbeteren onder een brede groep bewoners. De activiteiten zullen nader worden ontworpen in samenwerking met de klankbordgroepen.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

De bestuurlijke afstemming tussen wethouder(s) en gedeputeerde(n) vindt structureel plaats, hiertoe wordt een stuurgroep opgericht. Zo willen we zorgen voor gedragen oplossingen bij beide overheden. Raad en Staten worden vanuit de stuurgroep geïnformeerd en waar nodig in de besluitvorming betrokken. Er wordt een gezamenlijk werkbezoek georganiseerd waar, naast gesprekken met inwoners, ruimte is voor de onderlinge dialoog.

mei t/m juni	Onderzoek naar de leefbaarheid in de dorpen vallend binnen de scope van het project, toetsing klankbordgroep
juli t/m augustus	Verwerken opbrengst eerste fase in leefbaarheidsagenda's
september t/m oktober	Brede participatie op leefbaarheidsagenda's
december	Bestuurlijke besluitvorming

BIJLAGEN

Bijlage 1: plan van aanpak Vitale Kernen

Bijlage 2: intentieovereenkomst met de provincie

Bijlage 3: begrotingswijziging Plan van aanpak vitale kernen

Bijlage 4: inventarisatie woningbouwlocaties (geheim; ter inzage bij de griffie)

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

L.Hj. (Lars) Voskuil
burgemeester